

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: **Lucie Adamcová**

Vysoká škola: **Pedagogická fakulta JU**

Katedra: bohemistiky

Aprobace: čeština - němčina

Datum odevzdání posudku: 10. května 2007

Recenzent*
Vedoucí* diplomové práce
doc. PhDr. Marie Janečková, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jazyková analýza barokního textu [téma]

Diplomantka se zabývá rozbořem dvou barokních kázání z první poloviny 18. století sepsaných Ferdinandem Karlem Reismanem, řeholníkem augustiniánského kláštera v Praze. Kázání jsou věnována sv. Martinu a vyšla tiskem 1725. Jejím cílem bylo zjistit stav češtiny v tomto období a upozornit na jazykové prostředky typické pro barokní dobu. Teoretická část práce ukazuje její přípravu a zodpovědný přístup k tématu. Shrnuje základní rysy a funkce kázání jako vybroušeného řečnického útvaru, připomíná několik význačných kazatelů. Teprve potom představí autora a obsah kázání. Autorka provedla všestranný rozbor obou textů.

Po charakteristice pravopisných jevů jako pozůstatků bratrského pravopisu a po upozornění na zvláštnosti dobové se věnuje analýze prostředků hláskoslovných, morfologických, syntaktických a lexikálních. V každém plánu věnuje pozornost nejdůležitější, často z dnešního pohledu příznakové, oblasti jevů.

V hláskosloví je to především kvantita, v morfologii sleduje příznakové deklinační koncovky, zaznamenává tendenci k unifikaci plurálových koncovek všech tří rodů ve prospěch koncovek rodu ženského, vliv mluveného jazyka na pádové tvary apod. Pochtivě prošla všechny slovní druhy.

Důkladněji se pak věnovala syntaktické stránce kázání (s.48-65). Její analýza se zaměřila na typy vět podle postoje mluvčího, na užívání záporu a na uplatnění volní modality, postupně věnovala pozornost jednotlivým větným členům, hodnotila jejich postavení ve větě. Potom přešla na syntax souvětí, kde postupovala od spojovacích prostředků podřadicích a jejich uplatnění ve vedlejších větách, dále přešla ke spojovacím prostředkům souřadicím a jejich funkci při spojování vět hlavních. Všimla si i odchylek od větné stavby a krátce připomněla stavbu perrody. V rovině lexikální sleduje vliv němčiny a latiny na slovní zásobu češtiny.

Její závěry jsou přesvědčivé, konstatuje, že analýza jednoznačně nepotvrdila od dob národního obrození vžitý názor o rozkolísanosti a celkovém úpadku barokní češtiny. Rozkolísanost kvantit je jevem starším a dlouhodobým, autoři jsou ovlivněni nejen mluveným dobovým jazykem, ale také tehdejšími kodifikačními příručkami, mluvnice, jež se snažily pokračovat v linii započaté v době předchozí, humanistické.

Mám připomínky k jednotlivostem, na některé z nich upozorním: na s. 38 se mluví o a-kmenové příponě *-mi*, navrhuji mluvit o a-kmenové koncovce *-ami*; na s. 39 u substantiva *mysl* by formulace měla být opačná, a sice, že původnější jsou tvary zakončené v gen. sg. na *-i*, protože *mysl* patřila k i-kmenům (vzor *kost*), teprve během 16.-18. století se utvářejí nové tvary na *-e* (*mysle*) podle vz. píseň. Substantivum *usta* nepatří k femininům, zřejmě zařazeno omylem (s. 39), s. 40 adjektivum ve spojení *Martinové oko* má složenou deklinaci, neboť je ve tvaru složeném. Na s. 49, kde se mluví o částečném záporu, by bylo třeba uvést výstižnější příklady, které text na několika místech nabízí. Drobné překlepy jsou vzhledem k délce textu zanedbatelné.

Diplomantka prokázala schopnost poradit si s náročným textem a propojit teoretické znalosti s praktickou aplikací na konkrétní text. Její diplomová práce byla zadána v rámci grantového projektu Jazyk a styl v době barokní a stane se příspěvkem k jeho řešení.

Práci pokládám za velmi zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v ý b o r n ě**

.....
podpis vedoucího - recenzenta diplomové práce

